

Vietnami fiatalok érkeztek hazánkba

Tegnap délután érkezett Budapestre a vietnami fiatalok második csoportja: háromszázharminchat tanuló, illetve mérnök és technikus, akik a magyar állam támogatásával hazánkban folytatják majd tanulmányaikat. Hetven mérnök és technikus továbbképzésen vesz részt, kétszázhatvanhatan pedig különböző szakmákat sajátítanak el.

Három hónapig a nyelvet gyakorolják, majd három évig a Mű. M. 21-es tanintézetében tanulják jövőre hivatásukat.

Gigawatt-számítás

Nyikolaj Bászov Nobel-díjas szovjet tudós Moszkvában kijelentette, hogy a Szovjetunió olyan laserekkal rendelkezik, amelyek a másodperc milliárdnyi töredéké alatt néhány tucat gigawatt teljesítményű fénysugarat

Országsszerte megalakulnak a termelőszövetkezeti területi szövetségek

Kedden Szekszárdon, a paksi és a bonyhádi járás közös gazdaságainak küldöttei megalakították az ország 48. s egyben utolsó termelőszövetkezeti területi szövetségét. Ezzel országsszerte befejeződött a területi szövetség megalakulása. Az alakuló ülés meghívott vendégei között volt dr. Soós Gábor mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszterhelyettes, Szabó István, a Termelőszövetkezetek Országos Tanácsának elnöke is.

Dr. Soós Gábor minisz-

terhelyettes az esemény alkalmából a Magyar Távirati Iroda munkatársának adott nyilatkozatában rámutatott: a megalakult 48 területi szövetséghez az ország közös gazdaságainak 99 százaléka csatlakozott. Az első területi szövetség csak körülbelül két hónappal ezelőtt jött létre, működésük kedvező hatása azonban máris nagyon nyilvánvaló. A tagszövetkezetek érzik, hogy érdekeiket szolgálják, s ez a bizalom visszahat a szövetségek munkájára is.

A gazdasági reform ismertetésétől olyan problémák megoldásáig terjed a tevékenységi körük, mint például a vetőmagbeszerzés. Nagy részük van abban, hogy a jövő évi termelési, értékesítési szerződéseket a termelőszövetkezetek és a vállalatok egyenjogúsága alapján kötik meg. A szociális-kulturális problémák felmérését és megoldását is szorgalmazzák.

Az új gazdaságirányítási rendszer közelségében

Vége az „ingyen” pénznek

Jártam a gyár raktárában is. Ládákat, bálákat raknak egymás tetejére. Régebben csak két sort raktak, mert nem bírtak többet. Sokszor lehetett hallani ilyen kifakadásokat: „Nincs hely.” Hát igen, a raktárgondok ma is gondok még.

Aztán megnövelték a raktár alapterületét 300 négyzetméterrel, de úgy, hogy az épületen semmit sem változtattak. Két műszaki szakember a bolgár homlokemelő targoncát alakította át úgy, hogy alkalmas oldalemlésre is, sőt a régi 3 méteres magasság helyett 5 méterre emeli fel a terhet.

Valószínű vásárolhattak volna devizáért ilyenfajta konstrukciót, de nem ezt tették, hanem azon törték a fejüket, miképpen lehetne saját berkeikben megoldani ezt az égető raktározási gondot. Sikertült!

A műszaki fejlesztési osztályon dr. Kuraly Antal osztályvezetővel beszélgettem. Mit vár a mechanizmustól? Illetve mit tesz másképpen az új gazdasági mechanizmusban? A fejlesztési osztályon sok múlik: milyen gépeket vásárolnak, mennyiért vásárolják és azok az új gépek mennyiben javítják a vállalat gazdaságosságát.

— A beruházás eddig is pénzkérdés volt, s ezután is az marad — mondta az osztályvezető.

A hangsúlyából azonban érzem, hogy a volt szócéska egészen más foglalat takar, mint a marad kifejezés. Hiszen régebben csak „verekedni” kellett a pénzért, s előfordult, hogy aki jobban tudott „verekedni”, az többet is kapott a közös kasszából. Nem beszélve az alátérvezett beruházási programokról: a cél csupán az volt, hogy beinduljon. Menet közben pedig módosították, mert kellett. Nem volt ritka eset, hogy 10 millióból húsz lett a végén.

— Könnyű volt, mert „ingyen” volt — mosolygott dr. Kuraly. — Persze, így a pénz felhasználása semmi izgalmat jelentett. Akármilyen gépet vettünk, a meglevőknél biztosan jobb volt, mert a vállalat gépparkjának jelentős része ötvenhatvan esztendő.

— Akár jó eredményekről is beszámolhattak?

— Természetesen, hiszen javult az önköltség, a vásárolt gépek javították a gazdaságosság összes mutatóin, mert a régi mutatókhoz viszonyítottunk.

Nehéz lenne utólag precedenseket keresni — bár va-

lószerű, találhatnánk még az újszegedi szövőgyárban is — olyan vásárlásokra, amelyeket a kényszer diktált, az, hogy december 31-én visszakerül az ajándék pénz. Ilyen esetekben aztán azt vettek, amit éppen lehetett, ha volt rá szükség, ha nem, csak a pénz fogyjon el.

— Mi változik az új mechanizmusban, itt a gyárban?

— Elsősorban a szemlélet, s vele együtt a gyakorlat változására számítok — mondta dr. Kuraly Antal. — Az új gazdasági mechanizmusban jobban érvényesülhet a hasznosság elve is. Például azt is el tudom képzelni, hogy nem mindig a legkorszerűbb gép a leg gazdaságosabb is egyben.

— Például.

— A gépek és eszközök lekötési járuléka, úgy vélem, nem lesz közömbös. A legújabb és legmodernebb gépek költsége általában magas, növeli azt az újdonsága, formája és egyebek. Az előtte levő konstrukció nem biztos, hogy nagyon elmarad az újtól, határfokban. Az ilyen esetben számolgatni kell: mit produkál a gép, hogy tudom azt a saját körülményeim között használni, és így tovább. Az árkülönbözetből kiszámítható a hasznosság.

A műszaki fejlesztési osztály eddig nemigen vizsgálta az általa vásárolt berendezések sorsát, az meg pláne messze esett tőlük, hogy a termékkel mi történt.

— Eddig kevésbé vizsgáltuk — ismeri el az osztályvezető. — A gép dolgozott, s ha a rajta készített termékre nem volt szüksége a fogyasztónak, legfeljebb raktárra került az áru, majd a „szezon végi” kiárusításra.

— Ezentúl?

— Feltétlenül vizsgálunk kell, hogy mit akar a kereskedelem, a vásárló, s csak annak ismeretében dönthetünk a műszaki fejlesztés kérdéseiben.

Néhány példát az újszegedi szövőüzemből, s a szegedi kenderfonóból is lehet találni arra, hogy amikor az új gépet megvásárolták és üzembe helyezték, akkor kitűnő paramétereket rögzítettek. Később azonban más adatok születtek. A próba alatt 80–90 százalékos hatásokkal dolgozott a gép, később kisebb.

— Az új mechanizmusban tovább kell lépünk a pusztá beszerzésnél, figyelemmel kell kísérnünk a gépek munkáját, sorsának alakulását. Egy dolog feltétlenül

szükséges: a pontos és jó kalkuláció a fejlesztés előtt, majd a gépekből kihozni, amit csak ki lehet.

— Ezt mi is meg tudnánk csinálni — mondta valaki, amikor a GILL fonógépek megérkeztek külföldről. Forintba átszámítva egy gép ára másfél millió. Tényleg meg tudták csinálni.

Az újszegedi gyárban van a központi gépműhely. Ott készítettek több GILL fonógépet. Nem másfél millióért, hanem csak 1 millióért, s természetesen forintért.

Ilyen fonógép dolgozik már a szegedi kenderben, a szegedi jutában és a pécsi kenderfonóban is. Elégedettek teljesítményével. Erre mondták, hogy ebben a munkában a „mechanizmus szele fújdogált”. Valószínű egyszerűbb és kényelmesebb lett volna kiverkedni a banknál egy kis devizát és megvásárolni külföldről a fonógépet.

De itt a gépműhelyben volt erre szabad kapacitás. Munkagépek, hozzáértő munkások és megfelelő alkatrészek.

Gazdag István

Az év végéig 29 kiemelt beruházás építését fejezik be

Új gyárak, korszerűsített üzemrészek — Átadják

a Budapest Szállót

latat és a társvállalatainak dolgozóit

több mint fél évvel a szerződésben előírt határidő előtt

— jövő évi befejezés helyett. Már átadták a Tiszapalkonyai Erőmű 7. turbináját.

A KGM gépiparban hét kiemelt üzem beruházás utolsó simításait végzik az építők. Az idei évre előírt 31,7 millióból 28,2 millió forint értékű feladatot már teljesítették.

A kohászat öt nagyon fontos építkezésén

már az egész évre előirányoztnál egymillió forint értékűvel több munkát végeztek. Az év utolsó három hónapjában a kormány által kiemelt 29 beruházás munkáit fejezik be az építők. Egyebek között Budapesten három nagy gépgyár kap földgázfűtő állomást, új üzemet avatnak a Telefongyárban és a Metallochemia vállalatnál is, átadják a Bu-

dapest Szállót. Az élelmiszeriparban hét kiemelt létesítményt helyeznek üzembe. A vegyipar Győrött, Káncsbarcán és Székesfehérvárott bővül új üzemrészekkel, s a könnyűipar fejlesztését két budapesti textilgyár rekonstrukciójának befejezésével és a pécsi új műbörgyár átadásával segítik az építők. (MTI)

kat esztétikai, filozófiai, lélektani problémák foglalkoztatják; az erkölcs — magánerkölcs házasság, karrier, boldogság; mind-mind „tárcát” kap a huszonevesek gondolatvilágában. Csak éppen kevés a nekik szánt szélesen-izgalmasan megírt könyv. Többnyire száraz monográfiákkal, tanulmány-stílusú fejtegetésekkel sem idejük, sem türelmük bíbelődni. Szívesen forgatják a Kossuth Kiadó *Korunk világnézete és Esztétikai kis-könyvtár* sorozatait, az „idősebbek”, a modern természettudományos eredmények szorgalmas figyelői, a *Studium*-könyveket.

A korosabb generáció vallástörténeti kiadványokat (*Hamis világleképek*), mitológiaiakat, babonákkal foglalkozó írásokat keres. És persze gyorsan reagál friss, aktuális események érdekesen megírt, magát olvastató kötetekre: a Kennedy-ügyre, a zuglói nyilas tömeggyilkosok perére, az izraeli—arab konfliktusra. Sokan kíváncsiak azok történelmi-földrajzi hátterére, társadalmi összefüggéseire. Még mindig slágerek a második világháború dossziéi. Mostanában pedig a különféle rendezvények, vetélkedők, műsorok előkészületei a *Fogy Októberi Szocialista Narradalon könyvtári anyagára* irányítják a figyelmet: az internacionalisták — és különösen a magyarok — szerepére a Vörös Októberben, *Reed népszerű Tíz nap krónikájára*, diplomata visszaemlékezéseire stb. Például kérészt Györkei Jenő: *Magyarok az Amúr partján* című könyve is.

Természetesen a könyvtár igyekszik a maga módszereivel segíteni, segíteni, formálni az érdeklődést. Kiállításokkal, bibliográfiákkal és egyéb kiadványokkal (a fővárosi Szabó Ervin Könyvtár készít ilyeneket, de kerülnek ki a szegedi műhelyből is, mint Péter László: *Október fényét Szegeden* — összeállítása, vagy *Bálint István—Péter László: Odesszáról — Szegedieknek* — bibliográfikus kiadvány), a polcokon könyvek kiemelésével, téma szerinti rendszerezéssel, olvasómozgalmakkal, klubfoglalkozásokkal. Az emberek kamaszos nosztalgiával vonzódnak érmekekhez, oklevelekhez. Most folyik a szocialista forradalom éremszerrő jubileumi olvasómozgalma. Később természettudományos jellegű (*Séta a csillagos égen*, *Bolyongás a nagyvilágban*), majd a testvérepek irodalmát kutató olvasómozgalom indul. A győztesek jutalmat kapnak. Kicsik és nagyok, öregek és fiatalok kapcsolódnak az ismeretszerzés, tudásgyarapítás, világnézeti érdeklődés könyvekből kirakott áramkörébe. Az eredmények biztatók, a grafikon emelkedik. Nem ugrásszerűen, de reálisan, valóságosan. S valahogy így helyes. Mindig biztosan tudni, mennyire vagyunk, hol szorít még a cipő.

NIKOLÉNYI ISTVÁN

Több mint 30 ezer oktatásügyi dolgozó és családtagja üdült

A Pedagógusok Szakszervezetében most készült el az 1967. évi üdültetés mérlege. Az adatok szerint az idén minden eddigig nagyobb számban üdültek pedagógusok. A gyermekeket és családtagokat is számítva a kedvezményes szakszervezeti üdültetésben részesült oktatásügyi dolgozók száma meghaladta a 30 000-et. Számos pedagógus töltötte

a nyári szünidő egy részét külföldön: a Bács és Heves megyeiek például Jugoszláviában, a Csongrád megyeiek és a Komárom megyeiek, valamint a budapestiek Lengyelországban, a zalaiek a Német Demokratikus Köztársaságban, a szakszervezet központja a Szovjetunióban, az NDK-ba szervezett társasutazásokat. (MTI)